<table>
<tr><td colspan="2">Задолжителен предмет реден број 1.</td><td colspan="4">Предметна програма од втор циклус студии</td></tr>
<tr><td>1.</td><td>Наслов на наставниот предмет</td><td colspan="4">Економика на аграрот</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Код</td><td colspan="4">АБ101/2023</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Студиска програма</td><td colspan="4">Агробизнис - двегодишна програма</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)</td><td colspan="4">Економски институт, Скопје,
УКИМ</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Степен (прв, втор, трет циклус)</td><td colspan="4">Втор циклус</td></tr>
<tr><td>6.</td><td>Академска година/семестар</td><td>2023/2024/I семестар</td><td>7.</td><td>Број на ЕКТС</td><td>10</td></tr>
<tr><td>8.</td><td>Наставник</td><td colspan="4">проф. д-р Наташа Данилоска
проф. д-р Катерина Хаџи Наумова Михајловска</td></tr>
<tr><td>9.</td><td>Предуслови за запишување на предметот</td><td colspan="4">Предметите од I семестар немаат предуслов за запишување.</td></tr>
<tr><td>10.</td><td colspan="5">Цели на предметната програма:
Целта на предметната програма е да се дефинира дуалната природа на економиката на аграрот, да се разјасни нејзиното поле на делување, како и структурата и организацијата на земјоделскиот сектор. Студентите на јасен и на разбирлив начин ќе ги запознаат основните макроекономски и микроекономски принципи што важат во земјоделството и основните економски концепти што се применуваат за развој на агробизнисот и земјоделството воопшто. Предметната програма претставува систематски преглед на прашањата кои треба да се имаат предвид при формулирањето на развојни стратегии во земјоделството, како и потешкотиите за нивно реализирање. Дополително, имајќи ја предвид растечката глобална потреба за храна и неопходноста од интензификација на земјоделското производство без притоа да се загрози животата средина, студентите ќе се запознаат со еколошките фактори кои влијаат врз економските аспекти на земјоделството и врз продуктивноста на земјоделското производство. Интегрален дел на предметната програма се квалитативните и квантитативни истражувачки методи кои се употребуваат во економиката на аграрот.
Оспособен за (компетенции):
- независна и самостојна примена на економски принципи при формулирање на развојни стратегии во земјоделството и агробизнисот;
- критичко размислување за улогата на државата во развој на земјоделството и агробизниост;
- проценка на економскиот амбиент и местото и улогата на агробизнисот во економскиот развој на државата;
- приоритизирање на стуктурните и динмични економски аспекти на земјоделското производство;
- оценка и правилна примена на методологијата што се користи при истражувањето на појави од областа на економика на аграрот
- аргументирана дискусија при разгледување и решавање на конкретни економски проблеми во агробизнисот;
- поседува општи знаења, вештини, ставови и вредности неопходни за да придонесе за одржлив општествен, економски и еколошки развој на земјоделството и прехранбената индустрија.</td></tr>
<tr><td>11.</td><td colspan="5">Содржина на предметната програма:
1. Економиката на аграрот во системот на економски науки
2. Економиката на аграрот, економската и аграрната (земјоделската) политика
3. Земјоделството и економскиот развој
4. Дефинирање и специфики на агробизнисот
5. Основни функции на агробизниост и негова зависност од макро и микроекономското опкружување
6. Фактори на земјоделско производство
7. Пазар на земјоделски производи
8. Агробизнисот во глобалната економија
9. Методи на истражување во економиката на аграрот
10. Примена на еколошки принципи во економиката на аграрот
11. Еколошки фактори кои влијаат врз економските аспекти на земјоделството
12. Влијание на еколошките фактри врз продуктивноста на земјоделското производство</td></tr>
<tr><td>12.</td><td colspan="5">Методи на учење:
Наставата се изведува во облик на предавања со дискусии, со интерактивни методи кои вклучуваат самостојни задачи на студентите, презентации и друго.</td></tr>
<tr><td>13.</td><td>Вкупен расположлив фонд на време</td><td colspan="4">15 недели
10 ЕКТС x 30 часа = 300 часа
Неделен фонд на часови (2+2)</td></tr>
</table>

14.	**Распределба на расположливо време**		12 недели + 3 недели консултации 30+30+240=300 часа		
15.	**Форми на наставните активности**	**15.1.**	Предавања-теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	**Други форми на активности**	**16.1.**	Семинарска работа	60 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	80 часа	
		16.3.	Домашно учење	100 часа	
17.	**Начин на оценување**				
	17.1.	Тестови		60 бода	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		30 бода	
	17.3.	Активност и учество		10 бода	
18.	**Критериуми за оценување (бодови/оценка)**	до 61 бода	5 (пет) (F)		
		од 61 до 68 бода	6 (шест) (E)		
		од 69 до 76 бода	7 (седум) (D)		
		од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)		
		од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)		
		од 93 до100 бода	10 (десет) (A)		
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**	*Редовност на настава и вежби, семинарска работа*			
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	*Македонски јазик*			
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**	*Механизми на интерна евалуација*			
22.	**ЛИТЕРАТУРА**				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ѓ. Ѓорѓески, Н. Данилоска	Вовед во економика на аграрот	Економски институт-Скопје	2008
		2.	Alain Carpentier, Alexandre Gohin, Paolo Sckokai, Alban Thomas	Economic modelling of agricultural production: past advances and new challenges	Revue d'Etudes en Agriculture et Environnement - Review of agricultural and environmental studies, INRA Editions	2015
		3.	Andrew Barkley and Paul W. Barkley	Principles of Agricultural Economics	Routledge, Abingdon	2013
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	David L. Debertin	Agricultural Production Economics, Second Edition	Createspace	2012
		2.	Алан Беби, Ана - Мариа Бренан	Земјоделска економија	ТРИ	2010
		3.	Ернст Луц, Ханс П. Бинсвангер, Питер Хејезел, Александер Мекала (едитори)	Земјоделството и животната средна, перспективи на постојаниот развој во руралните области, Симпозиум на Светска банка	Арбериа Дизајн	2009